

10—21/46/1964.

75. sz. sz. m. a. B.
1983

74

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
0046. számú
PARANCSA**

Budapest, 1964. évi december hó 9-én.

**Tárgy: Érvénytelen útiokmánnyal, vagy útiokmánnyal nem rendelkező
külföldi állampolgároknak a határon történő beléptetésével,
illetve a határon történő elfogásával kapcsolatos eljárás.**

Az Alkotmány 58. §. (2) bekezdés szerint „Azok az idegen állampolgárok, akiket demokratikus magatartásukért, a népek felszabadítása érdekében kifejtett tevékenységükért üldöznek, a Magyar Népköztársaságban menedékjogot élveznek.” Ezt a lehetőséget egyes külföldi állampolgárok ellenséges szándékaik leplezésére, vagy arra akarják felhasználni, hogy különböző felelősségrevonástól mentesüljenek.

Egyre gyakrabban fordulnak elő olyan esetek is, amikor külföldi állampolgárok érvényes útiokmány nélkül akarják elhagyni a Magyar Népköztársaság területét és eközben a Határőrség szervei elfogják.

Érvénytelen útiokmánnyal, vagy útiokmánnyal nem rendelkező külföldi állampolgárok határon történő beléptetésével, illetve az ilyen személyek elfogásával kapcsolatban

m e g p a r a n c s o l o m :

1. Érvénytelen útiokmánnyal, vagy útiokmánnyal nem rendelkező kapitalista országok állampolgárai közül bármely határszakaszon be kell léptetni azokat;
  - a) akiket demokratikus magatartásukért, a népek felszabadítása érdekében kifejtett tevékenységükért üldöznek, továbbá
  - b) akiknek az országba való beléptetéséhez állami, politikai, vagy operatív érdekek fűződnek. Az ilyen személyeket még akkor is be kell léptetni az országba, ha első kihallgatásuk során családi, gazdasági okok, vagy velük szemben bűncselekmények elkövetésének gyanúja merül fel.

ÁBTL - 4.2. - 10 - 21/46/1964

2. Azokról a kapitalista állampolgárokról, akik érvénytelen útiokmánnyal, vagy útiokmány nélkül jelentkeznek a határon belépésre a Határórség — a személyi adatok és a megállapított egyéb adatok egyidejű közlésével — azonnal köteles a KEOKH útján a BM III/II. Csoportfőnököt értesíteni.

A Határórség szervei ugyanígy járjanak el a befelé irányuló elfogott határsértőkkel szemben is, ha azokról kiderül, hogy elmebeteg, csavargó életmódot folytatnak, részegen a határon eltévedtek, illetve ha személyükhöz nem fűződik operatív érdek.

A BM III/II. Csoportfőnök egyetértése esetén az ilyen személyeket azonnal, de legkésőbb 48 órán belül azon ország Határórség szerveinek kell visszaadni, ahonnan beléptek, az ügyükben keletkezett anyagokat pedig a KEOKH-nak kell megküldeni.

3. Azokat a személyeket, akiket demokratikus magatartásukért, a népek felszabadítása érdekében kifejtett tevékenységükért üldöznek, továbbá akiknek az országba való beléptetéséhez állami, politikai, vagy operatív érdekek fűződnek a Határórség szervei azonnal, de legkésőbb 24 órán belül kötelesek átadni a területileg illetékes megyei Politikai Vizsgálati Osztálynak, a jelentősebbeket közvetlenül a BM III/1. Osztálynak.

A vizsgálati szerv — a BM III/I. és III/II. Csoportfőnökség egyidejű értesítése mellett és segítségét igénybevéve — 48 órán belül valamennyi nyílt és operatív eszköz felhasználásával derítse fel az ügyvel kapcsolatos személyi körülményeket. Ismerje meg a belépni kívánó személy tényleges szándékát. Mindezek mérlegelése alapján tegyen javaslatot a menedékjog megadására, vagy a kérelem elutasítására. Elutasítás esetén tegyen intézkedést arra, hogy a személyt a Határórség szervein keresztül vagy más módon visszaadják, illetve hogy ellene a büntető eljárást megindítsák.

4. A politikai menedékjog megadására irányuló kérelmeket javaslattal a BM III. Főcsoportfőnök döntés végett hozzám terjessze fel.
5. A BM III. Főcsoportfőnök hatáskörébe utalom a külföldi állampolgár letelepedési kérelmének elbírálását, a 4. pontban foglalt politikai menedékjog kivételével.
6. A politikai menedékjogot és az országba letelepedést kérő személyekről — valamint az ügyükben történt döntésről — a Legfőbb Ügyészség Politikai Osztályát a megyei politikai vizsgálati szerv vagy saját adatai alapján a BM III/1. Osztály vezetője azonnal köteles értesíteni.

Átmenetileg az ilyen személyek — kulturált módon és a bűnözőktől elkülönítve — őrizetben tarthatók. A lehetőségekhez mérten, de 72 órán belül ügyükben dönteni kell.

7. Az útiokmány nélkül, vagy érvénytelen útiokmánnyal beléptetett személyek ügyében büntető eljárást csak a Legfőbb Ügyészség jóváhagyásával lehet indítani.
8. A baráti szocialista országok állampolgárait — Jugoszláviát is ideértve — útiokmány nélkül, vagy érvénytelen útiokmánnyal — a rendkívüli eseteket kivéve pl. árvíz, tűz — az országba beléptetni tilos.

9. A baráti szocialista országok állampolgáraival kapcsolatos eljárás:
- a) A szomszédos baráti országokból — Jugoszláviát is beleértve — útiokmány nélkül, vagy érvénytelen útiokmánnyal magyar területre szökött, vagy Magyarországot ily módon elhagyni szándékozó személyeket el kell fogni és az erre felhatalmazott szervek — a két ország között érvényben lévő megállapodás alapján — rövid úton adják vissza, kivéve azt a személyt, aki magyar területen bűntettet követett el.
  - b) A nem szomszédos baráti országok (Lengyelország, NDK, Bulgária, stb.) érvényes útiokmánnyal, vagy anélkül a Magyar Népköztársaság területén tartózkodó állampolgárait bármely irányban elkövetett tiltott határátlépés kísérlete esetén el kell fogni. Erről a KEOKH-on keresztül a BM III/II. Csoportfőnököt azonnal értesíteni kell., aki a vizsgálati szervekkel együttműködve visszaadásukra — a kétoldalú egyezményekben foglaltak szerint — köteles a szükséges intézkedéseket megtenni.
  - c) Amennyiben az a) alpontban említett személy nem annak a szomszédos baráti országnak az állampolgára, ahonnan a Magyar Népköztársaság területére lépett — amennyiben rövid úton való visszaadása nem lehetséges — a visszaadás a b) alpontban foglaltak szerint történik.
10. A visszaadott személyeket a BM III/II. Csoportfőnökségen (KEOKH-nál) nyilvántartásba kell venni és az ügyükben keletkezett anyagokat le kell rakni.
11. Jelen parancs 1964. december 15-én lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 30/1958. számú és a 0025/1964. számú miniszteri parancsokat hatályon kívül helyezem.
12. Parancsomat a BM III. Főcsoportfőnökség és a Határőrség érintett szerveivel ismertetni kell.

A BM III. Főcsoportfőnök és a Határőrség Országos Parancsnoka gondoskodik jelen parancsom maradéktalan végrehajtásáról.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Kapják: Miniszterhelyettesek,
Főcsoportfőnökök,
II/I., II. Csoportfőnök,
III/I., II., III., IV., V. Csoportfőnök,
Határőrség Országos Parancsnokság és a ker. hőr. parancsnokok,
Megyei (budapesti) rendőrfőkapitányok és politikai helyetteseik,
III/1., 2., 3., 4., 5. osztályvezetők, KEOKH vezetője,
MNVK 2. Csoportfőnök.

Készült: 100 példányban.

ÁBTL - 4.2. - 10 - 21/46/1964

980.

072 | 39 | 1
1964. X. 21
Bhopibiy 20.